

ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱԲ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցե՝ Իսթանպուլ, Ֆիհնան-
նըլար Սէլամէթ սպարան
SAHIBI
Melik Koçunyan

JAMANA K

ՄԱՍԻՍԱՆԻ ՄԷՋ

ԺՈՂՈՎԸԴ ԵՎ ԵՆՍՈՐԵՐԹ

ՇԱՐԱԹ ԳԻՆ
19 4
ԴԵԿՏԵՄ. 1936
28ՊՊ ՏԱՐԻ
ՔԻԻ 11080 ՂՐԾ.

ՍԱՆՃԱԳԻ ՄԷՋ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆՍԱԿԵՆ ԶԻՆԵԼ

ԱՐԱԲՆԵՐՆ ՈՒ ԴԱՇՆԱԿՑԱԿԱՆՆԵՐԸ

ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԿԸ ԽՈՐՀԻՆ ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԳԱՇՆԱԿՆԵՐԸ ՄԻՍՅՆԵԼՈՒ
ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԸ ԻՐԵՆՑ ՎՏԱՆԳԱԽՈՐ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ ԳՈՐԾԻՔ ԾԱՌԱՅԵՑՆԵԼՈՒ
ԲՈԼՈՐ ՀԱՅԵՐԸ ՄԻՇՏ ԻՐԵՆՑ ԹՈՒՐԻՔ ԵՂԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ՅԵՏ ԵՆ
ՈՒ ԿԸ ՄՆԱՆ ՄԻ ԵՒ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԸՆ ԱՆՑՆՈՂ ԿԱՍԿԱԾԵԼԻ ՀԱՅ ՄԸ ԶԵՐԲԱՎԱԼՈՒԵՑԱԿՔԻԼԻՍԻ ՄԷՋ

Վարչապետ Ըամէթ Իֆեօնի և Անգարայի ժրանս. դեպարտ. Մ. Բոնսո հաւաքոյթի մը մէջ

19.29.36. 18. — Հոգատար պե-
տութեան պաշտօնեաները զանազան
թուրք տարրերը իրարու դէմ գրգը-
նելու իրենց գործունէութիւնը աւել-
ցուցին՝ տեսնելով թուրք տարրին
միասնայ զանգուածը: Առաջին անգամ
արարները գինեցին: Բուսէյր գիւղին
արարները բացէ ի բաց զինուեցան:
Կաշիսառն իրարու հետ հաշտեցնել
իրարու հակառակ եղող հայերը: Կու-
զնն որ Գաշնակ կուսակցութիւնը
կողմակցեալ հայերը: Գարձնայ այս
նպատակով կը շարունակուի Մուսա
Տաղի գաշնակցականներուն զինուիլը:
Չէզոք գիտողին համար
աչհառու եղելու քիւնցնէր

ՀԱՄԱՍ 18. — Հոգատարութեան
պաշտօնեաներուն և վաթանիներուն
վրայ լու ազդեցութիւնը չգործեց ե-
րբ չէր զիտող զրկելու մասին
Ազգերու Ընկերութեան տուած որո-
շումը: Առաջին անգամ, գիտողներու
աշխատութիւնը պիտի գրաւեն սա-
կէները:

1. Հոգատարութիւնը սկսելն ի
վեր մշակոյթի կողմէ մեծ ճնշումնե-
րու ենթարկուած են թուրքերը: Թոյլ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ՄԵԺ ԴԱՒԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԵՐԵՒԱՆ ՀԱՆՈՒԵՑԱԻ

ԱՅՒՆԻՔ 18. — Սթէնքի հեռա-
գրական գործակալութիւնը կը տեղե-
կացնէ: —

Յունաստանի մէջ քովիւնիսթ յե-
զապիտական շարժումը մը վերաբեր-
եալ փաստաթուղթեր ձեռք անցուած
են: Այս փաստաթուղթերուն մէջ
շուրջ հազար հոգիի անունը կը յիշուի,
և որոնց մեծագոյն մասը ձերբակալ-
ուած են: Մաս ատենէն այս խնդրին
շուրջ մանրամասնութիւններ պիտի
հրատարակուին լուսաբանելու համար
հելլէն և համալսարնային հանրային
կարծիքը:

գիւղաքաղաքներու մէջ ուսանողները
ժողովան իրենց ազգային գոյութիւնը:
Կրօնամուտ սօփիաներու ձեռքով ամէն
ջանք կ'ըլլայ որ արաբերէն ուսուց-
ուի թուրք դպրոցներուն մէջ: Մինչ-
դեռ գիտողները պիտի տեսնեն թէ,
հակառակ բոլոր ասոնց, Սանճաղին
մէջ թուրքերը ուժով զանգուած մը
կը կազմեն:

2. Թուրքերուն կայրուածները
ձեռք կ'ըլլին և մասնաւորաբար Հա-
լէպի քրիստոնեաներուն ձեռք կ'անց-
նին: Այս գիտումով մասնաւորաբար
Սանճաղի մէջ կը կիրարկուին օրէնք-
ներ, որոնք Սուրիայ ո՛չ մէկ կողմը
չեն իրագործուած: 1926ին, քիւն
20 դրուշէն եղած ասոն, տասանորդի
ի՛նչ տուրք որ կ'անուէր ցորենին,
արտը նոյն տուրքը կը գանձուի, երբ
(Շարք. Բ. էջ)

ԱՄԷՆ ՕՐ 500 ՄՊԱՌՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԿԸ ՀՍ.ՄՆԻՆ ՏԻԿԻՆ ՄԻՄԲԱԸՆԻ

ԱՆԳԼ. ՊԱԼԱՏԻՆ ՄԷՋ ԳՈՐԾԻՔ ԿԸ ՀԱՆՈՒԻՆ
ՆԱԽԿԻՆ ԹԱԳԱԽՈՐԻՆ ԲՈԼՈՐ ՄԱՐԴԻԿԸ

ԷՏՈՒՐՏ ԹԱԳԱԽՈՐԻՆ ՅԻՇԱՍԱԿՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻՔ ՄԷՋ ՄԻԼՈՆ ՏՕԼԱՐ ԱՌԱՋԱՐԿԵՑԻՆ

ԻՆՉ ԿԸ ՄԷՋ ՏԻԿԻՆ ՄԻՄԲԱԸՆԻ ՆԱԽԿԻՆ ԱՄՈՒՍԻՆԸ

Երէկ հասած եւրոպական թեր-
թերը Վիեննայի և Բանի թղթակից-
ներուն տուած տեղեկութիւններով
ընցուն են:

Նախորդ թագաւորը և Տիկին
Սիմբարն մինչեւ առաջիկայ Մայիս
բացարձակապէս հեռու պիտի ապրին:
Տիկին Սիմբարն, ըստ անկիւրան
ամուսնական օրէնքի տրամադրու-
թեան, ըստ որում ապահարկանի վը-
ճիւտ արձակուելէ ետք կ'ընդ տասնը-
մէկ ամիս չլինար ամուսնանալ, մինչ-
չեւ այդ ժամանակի լրանալը, Տիկին
Սիմբարն գատ և հեռու պիտի ապրի,
(Շարք. Բ. էջ)

Չիկագոյի կառավարութեան զինուորները ապստամբներու յարձակումին կը սպասեն...

ՉԻԿԱՍԱՆԻ ՄԷՋ

ԵՐԵՔ ՕՐՈՒԱՆ ԶԻՆԱԴԱԴԱՐ ՄԸ ԿԸ ԲՈՒԿԵՑԱԻ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԸՄՔՈՍՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵԻ

ՏԵՄԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՄԱՐԱԶԱԽՍ ԾԱՆՔԱՅՅԷՔԻ ՅԵՏ

ՏԻԿԻՆ ՇԱՆՔԱՅՅԷՔ ԿԸ ՄՏԱՀՈԳՈՒԻ ԳԵՐԻ ԻՆԿԱՍ
ԻՐ ԱՄՈՒՍՆՈՅՆ ՎԻՃԱԿՈՎ

19.29.36. 18. — Բէյթէրէ. Լոն-
տոնի շինական գեղարտատուներ Նան-
քիէ ստացած է հեռագիր մը, որ կը
հազարգէ թէ՛ շրջանային բոլոր շին-
կառավարութիւնները իրենց աշխ-
ցութիւնը խոտաւած են կիզը. կա-
ռավարութեան, Շէնտիլի ըմբոստնե-
րուն դէմ:

Մասնաւոր կարեւորութիւն կ'ըն-
ծայուի հաւատարմութեան խոտու-
մին Բիւնկուտի Զօր. Բէյթէրէի որ
անցեալ ամիսն հարաւի ապստամբու-
թեանց գլխաւոր վարիչը եղաւ և ու-
րու ընթացքը քիչ մը կտակած չի էր:

Բէյթէրէ կը տեղեկանայ նաեւ որ
շինական կառավարութիւնը նախկին
վարչապետ Վանիլիկիէյէ խնդրեց
վերստանձնել իր նախկին պաշտօնը:

Վանիլիկիէյէ որ մեծ հեղինակու-
թիւն կը վայելէ Չինաստանի ամէն
կողմը, 1935 նոյն իր գէմ կատար-
ուած դաւադրութեանէն ի վեր եւրո-
պա կը գտնուէր:

Նիւնթիւն, 18. — Զօր. Զան Թիւնկ
վէն օդային ճամբով հոս հասաւ: Ան
մասնաւորաբար գլխաւորութեան Տիկ.
Զանթայէթի կողմէ և որուն յայտա-
բարեց թէ անոր ամուսնիւր և միւս
գերիները ողջ անողջ են:

ՊեՐՍԻՆ 18. — Չինաստանի գեռ-
պանը կը հաղդէ. — Աւստրալիացի
լրագրող և Զան Բայ Զէթի ամենէն
մտերիմ խորհրդականներէն Տօնալտ
երէկ հեռագրեց Զանթայէթի նախկին

կառավարութեան թէ՛ մարաշախոյր
ողջ անողջ է և Յիւնիֆու կը գտուի:
Ան կ'աւելցնէ որ ինք իջեւանած
անց տունը ուր ներկայիս կը բնակ
մարաշախոյր:

Յիւնիֆուի մերձակայքը կառա-
վարական ուժերու թիւը կը բարձրա-
ճարք Բ. էջ

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ

ԱՐԱԲՆԵՐԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ
ՆՈՐԷՆ ԿՈՒԻ ՀԱՆԵԼ

19.29.36. 18. — Երուսաղէմէն կ'
տեղեկացնեն «Տէյլի Թէյէկրաֆի» թ
արար խոտաւորները նորէն պիտ
սկսին խոտուելուն հանել սկսց
քննիչ յանձնաժողովին գործի անց
և կամ նէպի Մուսա պալլամին օրը

Պաղեստինի գէնքի մաքանեն
գութեան գործը կը վարէ արար լի
արը Ֆէլզի պէյ, որ այժմ ապա-
տանած է Իրազ:

19.29.36. 18. — Երուսաղէմէն կ'
տեղեկացնեն թէ, Պաղեստինի գէպ
քիւն հերոսը՝ Ֆէլզի Բալուքը
վերջին օրերս Պաղեստինէն փախա-
ւ Իրազ: Հոս, Անգլիոյ գէմ բրօքս
կանտ կ'ընէ և կ'աշխատի որ Իրազ
կառավարութիւնը, ինուած միջա-
տու թիւն ընէ Պաղեստինի գործերուն

Անգրիոս և Անրակուս ինչպէս կը մտնեն Սրասիում ն ԵՐՍ

ՀԻՄԱ ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸՆԷ ՎԻՆՏՉՕՐԻ ՄԵԾԱՀԱՐՈՒՍՏ ԴՈՒՔԱԸ

ՔԻՆԹՐՈՂԸՐԻ ԸՐՔԵՊՍ.ԻՆ

ՅԱՏԿԱՆՇԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՍՈՑԹԻ ԻՆՉ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ՈՒՆԻ

ՆԱԽԿԻՆ ԹԱԳԱԻՌԸ

ՎԻՆՏՉՕՐԻ ԴՈՒՔԱԸ ՊԻՏԻ ԱՄՈՒՄՆԱՆԱՅ

ՏԻԿԻՆ ՄԻՄԲԱՐԸՆԻ ՀԵՏ

ԵՐԲ ԼԱԽԱԳՈՅՆ ԿԵՐՊՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ՎԵՅԱՊԵՏ ՄԸ ԻՆՔՁԻՆՔԸ ԳԱՅԻՆ ՅԱՐՄԱՐ ՉՏԵՄՆԵՐ

Տիկին Միմբարն

Անգլիոյ թագաւորը զանր լքեց տակաւին ոչ անգլիական և ոչ ալ օտար մամուլը կարելի է կարգաւ առանց իր մասին երկար գրութիւններ կարգաւու: Անգլիոյ համակրելի թագաւորը արգէն կարելի չպիտի ըլլա՝ մտաւ ալ քանի որ կայսրի իշխան եղած օրերէն ի վեր իր պարզ կեանքը, իր մասին հիւսուած զանազան անէքթիստները զինքը զարձուցած են այնքան ժողովրդական անձ մը որ իր անունը միշտ պիտի յիշուի: Արգէն այսօր ալ աշխարհի մեծագոյն ղեկներէն մէկը կը մտնի, քանի որ Ալեքսանդրի զուքի միտղոսը զինքը կը զարձուցնէ աշխարհի մեծագոյն ազնուականներէն և Անգլիոյ կարեւոր արտերէն մէկը:

Էտուրա Բ. այսպէսով կ'ունենայ յարգանքի արժանի անուն մը, կարեւոր տիտղոս մը և միեւնոյն ատեն կը պահէ իր այնքան սիրած ազատութիւնը, որուն համար նոյն իսկ իր զանր գոհեց:

Այս է իրականութիւնը իր մասին և այս իրականութեան լրացուցիչ մասն է միայն Տիկին Միմբարնի սէրը, քանի որ իր միայն սէրը եղած ըլլար իր որդու մին պատճառը, ինչ մը տարօրինակ պիտի թուէր այդ

որդու մը: Արքայական նուրբ և կարեւոր պարտականութիւն մը թողուլ կնոջ մը համար և մտնալ ամէն պատահականութիւն, քիչ մը դատապարտելի պիտի ըլլար, բայց երբ ազատութեան բաձանքը կայ իրեն գիրը կը տարբերի, և հին կ'երեւի անհատական երջանկութիւն կը բազմայ:

Նոր Թագաւորը իր ընտանիքով

անկեղծութիւն: Թագաւոր ըլլալուն պարտադրուած սեղմումները եթէ իր երջանկութեան արգելիք կ'ըլլան ու կրնար իր պարտականութիւնը լիովին կատարել, լուսագոյն է Էտուրա Բ. ի պէս անկեղծ ըլլալ և քաջուիլ ըսելով:

— Ես եթէ թագաւոր մնամ չպիտի կրնամ պէտք եղած չափով օգտակար ըլլալ երկրիս, ուստի ազգիս օգտին համար լուսագոյն կը նկատեմ զանր տալ եղբորս, որ պիտի զետնայ նուիրուիլ իր պարտականութեան ու ազգին և աշխատիլ միայն անոր օգտին համար:

Այսպէս բրաւ Էտուրա Բ.: Սակայն իր այդ գործին մէջ առնական կամքի պակասն ալ տեսողներ եղան, ու այդ մէկէն վերջ առջի օր Քէնթըրբերիի Արքեպիսկոպոսը հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրաւ բաւաւոյով:

— Անգլիոյ թագաւոր մը հազուադէպով զանր բարձրած է թագաւորի դիրքին յարմար բնածին այնքան մեծ յատկութիւններով, թագաւոր մը հազուադէպով չ'ողջունուած էր այս ատիճան խանդավառութեամբ և հաւատարմութեամբ:

Ան Աստուծոյ տոացած էր բարձր և նուիրական պաշտօն մը, բայց ան իր կամքով զանր հրաժարեցաւ և թողուց իր պաշտօնը: Յատկանշական անկեղծութեամբ մը մեզի ըսաւ ասոր պատճառը: Ան

Երբ Տիկին Միմբարնի հետ կը համբարդէ

բարձր յոյսեր և լքեց այդչափ ազնուական պաշտօն մը:

Հիմա որ այլևս կատարուած իրականութիւն մը կայ, թերթերը հարցնելիք մեծ հարցում մը ունին:

— Թագաւորը իրապէս պիտի ամուսնանայ Տիկին Միմբարնի հետ թէ զայն իր ազատութիւնը ձեռք բերելու համար լուսագոյն գործիք մը նկատեց:

Ընդհանուր համոզումը այն է թէ Էտուրա Բ. իրապէս և անկեղծօրէն կը սիրէ այդ կինը, որ ունի շատ մը ուշադրաւ մտաւերկրներ և որ շատ ալ համակրելի է շարժուելով և մարմնով ու գէմքով: Ուրիշագործի դուքսը համոզուած է թէ այդ կնոջ ընկերակցութեան երջանկի պիտի ըլլայ: Երբ իրեն նման աշխարհի շփուցած մէկ զաւակը այդ համոզումը ունի, այլևս կարելի է յուսալ թէ պատշաճութիւններու մասին խորհելով ես չկենար ամուսնութիւնէն: Ինչ հոգ եթէ իր սիրած կինը նախապէս երկու անգամ ամուսնացած և ամուսնալուծուած է: Կը բաւէ որ ինք համոզուած է թէ կրնայ անոր հետ երջանկի ըլլալ:

Ապրուստի հոգը չունի ան, արգէն բաւական հարստութիւն ունի, բաւական ալ ժառանգութիւն:

Կինն ալ բաւական հարստութիւն ունի, որով կրնան անոնք իբր պարզ աղքատականներ երջանկի կեանք մը ապրիլ: Այլևս պէտք է մոռնալ Էտուրա Բ. և կ'արժէ հետեւիլ Ուրիշագործի զուքի կեանքին, քանի որ ան, ինչպէս Քէնթըրբերիի Արքեպիսկոպոսն ալ կ'ըսէ թագաւոր ըլլալու համար պատրաստուած արժէքաւոր մարդ մըն է: Ինք որ այնքան շատ կը սիրէր բանուար ու չքաւոր դասակարգը և գահաժառանգութեան ու թագաւորութեան օրերուն այնքան կը հետաքրքրուէր անոնցմով այսօր իբր ազատ ու մեծահարուստ քաղաքացի անանք թէ ինչ գործ պիտի ընէ: Տեսնե՞ք թէ Վիկտորի դուքսը իր սիրած կնոջ հետ առանձնաւարով պիտի հեռանայ աշխարհէն թէ ընկերութիւններու ու ընկերակցին կեանքի մէջ պիտի ուզէ մնալ:

Իր ապրուստի և հատուցի կարելիութեանց մասին գաղափար մը տալու համար, արտասուցե՞ք Փրանս. թերթէ մը հետեւեալը:

Քիարի Միտիոն կը տեղեկանայ հաւաստի ազրիւրէ թէ բրիտանական զանձէն Ուրիշագործի զուքին կատարուելիք յատկացումը չպիտի անցնի

25 հազար սթէրլինը փոխանակ 50 հազար, ինչպէս կը կարծէին ծախսապէս:

Այս մասին երէկ խորհրդակցեցան թագաւորը և Նէվիլ Չէմպրելլին:

Չրոյց կը շրջի թէ աշխատաւորականները պնդած են նման զեղչման մը համար այն լուրերուն հետեւեալքով որոնց համաձայն նախորդ թագաւորը մեծապէս վատնած է իր անձնական հարստութիւնը և նոյնիսկ փոխառութիւն կ'ընթաց:

Լանքասթրի և Քորնուալի զբոստութիւններէն իր եկամուտներուն կորուստը անոր տարեկան կ'արժէ 120 հազար սթէրլին: Բայց լաւատեղեակ շրջանակները կ'ըսեն թէ բնականոն կերպով իր անձնական հարստութիւնը կը կազմէ 6 միլիոն սթէրլին, որու 5ը Վիկտորիա նախկին թագուհիէն և միւսը Ալեքսանդրոս նախկին թագուհիէն կը ժառանգէ:

Էտուրա Բ. թագաւորն արեւմտեան օրերուն

Վինսգորի Գոմբը

Էտուրա Բ. իր նախնիին հետ Միչեկիականեան համբարդութեան ատեն

ՊԵՅՈՂՈՒԷ ԷՔՕՆՕՍԻ
Պէտղոս Գալիօնի Գոլլուք
թիւ 13-15, Հեռ. 41338
Պուրիպական ամուսիլ, Բուսէլի
մէջէ փայտ և ամբրասիթ շատ աման գինեով պիտի գտնէք
Գիւնցիկ ամուսիլ չեկած

ՏՐԻԻԱԿԱՆ

Մ. ՆՇԱՆՍԹՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ

Գրեց՝ ՎԱՀՐԱՍ Ա. ՀԱՅՈՒՆԻ

Տիրան պատուական ամուսինի մը
և ընտանիքի պաշտպանի մը բովանդակ
ինամատուցեմամբ թագուհին իր
երկու աղջիկներով և վեհանոջ կուռն
առաջ քրոջը հետ առաւ և իսթան-

ուսկան ատաղձագործը բեր էր զը-
ժընդակ տարիներու ընթացքին Իսկ
Տիրան անգրադառնալով այս ազգե-
րախոտութեան՝ տակաւ կը ջղայնու-
նար և թերեւս ալ ծայրայեղ խըս-
տութեանով վերաբերուի կ'առա-
ջադէր:

Այսպէս ձգտուով հետզհետեւ կը
շեշտուէր...
Վերջապէս եկաւ օր մը, ուր Տի-
րան իր կինն ու երկու աղջիկները
ստանդով հեռացաւ տունէն, հեռա-
ցուց նաև գործէն իր մեծ քնինն ու

Այս բաժանումէն ամէնէն աւելի
ցաւ զգացողը եղաւ Հայկանոջ, ա-
տաղձագործին կինը, որուն շատ
զօռար եկաւ հետու ապրիլ իր քոյ-
րերէն ու քեռորդներէն: Այս պա-
րագան պահ մը նոյն իսկ վրդովեց
այր և կնոջ խաղաղ կենցաղը Տիրա-
նի տան մէջ: Եւ սակայն Հայկանոջ
ողջամիտ պարկեշտ կին, քարը սըր-
տին դնելով հաշտուեցաւ իր քոյրերը
չտեսնելու գաղափարին:

Բաժանումի երկրորդ տարին հի-
ւանդութեան մը պատճառաւ գործը
ձայնողեցաւ և թելուստութիւն մըն ալ
ձայն տուաւ: Ինչ միւս կողմէն Վե-
հանոջ և Դիւանի շատ հանգստաւէտ
կեանք մըն ալ սկսած էին բողբոջ,
չնորհիւ իրենց կարուստի զարգում-
ներուն: Եւ սակայն հակառակու-
թիւնն ու անհաշտ կեցուածքը այն-
քան առաջ զացածէր որ կարուստի
մէջ իսկ մտքէ անցուցին, նոյն իսկ
անուղղակի ու գաղտնի օժանդակու-
թիւն ընել իրենց քրոջը՝ Հայկանոջի
ամուսինին ու զաւակներուն: Նոյն
իսկ Տիրանին պահիւմը հասաւ Օսթը
Լալայի յայտարարութիւններ...
Բարեբախտաբար Տիրան, գոր-
ծունեայ մարդ իր զիրքն ու նիւ-
թական կացութիւնը քիչ ժամանա-
կէն շտկեց: Փորձի խօսուն շրջան մը
եղաւ ձայնողութեան այդ ժամանա-
կամիջոցը ուր Հայկանոջ համոզուե-
ցաւ թէ իր ամուսինին կուտը կանգ-
նիլ իր գերագոյն պարտականութիւնը
և տան անխուսափելի պահանջն էր:
Որովհետեւ Տիրանի և իր քնիններուն
միջև յարաբերութեանք ձգտուով,
զօրքախտ անգրադարձուներ եւս ու-
նեցած էր այր և կնոջ ընտանեկան
կենցաղին վրայ ալ զօտուութիւնն ա-
ռաջին օրերէն սկսելով: Գանի քանի
անգամ Տիրան թողով տունն ու զա-
ւակն էր, իր խանութը պառկելու
չափ առաջ զացած էր, պարզապէս
անոր համար որ Հայկանոջը հակառակ
ամուսնոյն արգելքին, — թէպէտ ան-
հարկի — յամուտով էր սերտ յարա-
բերութիւն մշակել իր քրոյրերուն հետ:

Եւ սակայն զօրքախտութիւնը երբ
եկեր էր իր ամուսնուն ու զաւակները
հարուածել, իր քոյրերը, ոչ թէ
միայն իրեն հանդէպ քրոջական սէր
ու կարեկցութիւն չէին ցոյց տուած,
այլ ընդհակառակը, յայտնապէս երես
դարձուցած էին իրմէ ու զաւակնե-
րէն:

[Շար.]

S. SAKSOPHՍ
Յուդարկաուորութեան կազմա-
կերպից հաստատութիւն
Հիմնուած 1889 թին
Բերա Աստաբ Մէնիսի
թիւ 20 Հեռագրային 41630
Յուդարկաուորութեան ամէն գործ
կը ստանձնենք: Մեր ապրանքները
յուսակցիւք և ամանագին են, 42 տա-
րեկ ի վեր մեր աշխատանոցները
մէջ կը պատրաստուին: կը տրամազ-
րնք զագաղջներ, ծաղկազարկներ,
գագաղջկիւրներ, կը կատարենք ձե-
ւակերպութիւններ, կը պատրաստենք
մահազգներ և մահաբաններ:
Գիշերային սպասարկութիւն
Թէքթէ, Գալքոն, Չրքոնալ փողոց:
Հեռագրային 44031
Դագաղակիր օրօփեր 3 ոսկիէն
սկսեալ

ՊԵՏՔ Է ՊԱՅՔԱՐԸ ՍԱՍԿԱՑՆԵԼ
ԱՄԷՆ ՏԱՐԻ 30 ՀԱՉԱՐ ԿԵԱՆՔԵՐ ԽԼՈՂ ԱՆՏ ՄԸ
ՄԱՍԱՂ ՍԵՐՈՒՆԴԻՆ ԿԵԱՆՔԸ ԻՆՉՊԵՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ՓՐԿԵԼ
ՀԻԻՇԱԽՏԻ ԴԷՄ ԲՈՒՌՆ ՊԱՅՔԱՐԻ ՄԸ
ՍԵՄԻՆ ՎՐԱՅ...

Ուսական այստը ընկերութեան
հիմնուին սպասանացող մեծագոյն
վտանգն է:
Այս աղէտին դէմ պայքարելու
հողը բոխիչին չի վերաբերիլ միայն,
մենք իւրաքանչիւրս պէտք է զին-
ուինք անոր դէմ:
Յաւալի է որ իսթանպուլի նման
արեւելքէմ քաղաք մը համեմատաբար
շատ հարկ կը վճարէ ուսական այ-
ստին, որուն ամէնէն սովորականն է
թոքային ուսականութիւնը, թոքախ-
տը, ժողովրդական լիզուով վերէմը:
Իսթանպուլի մէջ, տարին աւ-
տուազն 2000 անձեր կը մեռնին թո-
քախտէն: Տարակոյտ չկայ որ թո-
քախտը շատ աւելի նուազ ջարդ կը
կատարէ մեր զեղուկ և հողագործ
նահանգներուն մէջ: Այսուհանդերձ,
թոքախտը Սեւ Մոզու եղբայրին զա-
ւանդներուն, Թուրքոյ արեւմտեան
վայրերու ջերմուտ տեղերուն մէջ և
Եգէականի արևոց վրայ տարին 30
հազար հոգիներ կը հնձէ: Թուանը-
շանները երբեք չափազանցուած չեն:
Պայքարիլ չէ՞ կարելի

Ընկերութեան մատաղ սերունդը
հարուածող այս աղէտին դէմ միթէ
ո եւ է ձեռով չէ՞նք կարող կուրիլ:
Այո՛, կրնանք պայքարել, նախ
թուանշաններ ցոյց տանք, անթի-
թիւ պէրքերը պայքարին վրայ զա-
ղափար ունենալու համար:
Ամերիկայի Միացեալ Նահանգնե-
րուն մէջ թոքախտի մահացութիւնը
1898էն առդին զգալիորէն նուազած
է, տարը հազար անձերուն մէջ 29
անձեր կը մեռնին հոն թոքախտէ,
1927ին այս թիւը 10ի իջաւ:
Ֆրանսայի մէջ, տարը հազար
անձէն 50ը թոքախտէ կը մեռնին,
1926էն առդին մահացութիւնը նուա-
զած է և 24 անձեր կը մեռնին:
Անգլիոյ մէջ, հակաթոքախտային
պայքարին արդիւնքը կարելի է յաղ-
թանակ նկատուիլ Մահացութեան թի-
ւը իջած է յիսուն առ հարիւր:
Շուէտի մէջ ամենէն ուշադրաւ
արդիւնքը տուած է, Սքանտինաւ-
եան աշխարհներու մէջ, կէս դար
առաջ, թոքային ուսականութիւնը
տարը հազար հոգիէ կը հնձէր 65-70
անձեր: Հրաշք մը պատահեցաւ հոն,
Շուէտական մարզանքը՝ նոր սերուն-
դին Ֆիզիքական ընդունակութիւնը
և զիմագրականութիւնը բարձրացուց
մարդանքը, սրտը փրկեց այս ժո-
ղովուրդը. մատաղ սերունդը համե-
մատաբար քիչ կը մեռնի այստեղ:
Տարը հազարէն կնոց անձ միայն:
Արդիւնքին վրայ չի նախ կարելի չէ:
Դպրոցական սերունդը մանաւանդ
մանաւոր հողատուութեան առարկայ է
հոս, կրնանք ըսել թէ ոչ մէկ երկրի
սթաթիսթիքները այնքան ճիշդ են,
որքան Շուէտի վիճակագրութեան
ները:
Չուիցերլոյ մէջ 1900ին, տարին
9 հազար անձեր կը մեռնին, ինչպէ՛ս
կ'ըլլայ որ 934ին միայն 4300 անձեր
կը մեռնին ուսական այստերէ:
Չուիցերլոյ, բացօթեայ մարզան-
քի գասական երկրն է, հոս սկսե-
լով երեք տարու երկայնէն մինչև
ձիւրուն մարզանք կ'ընեն, սրտ
կ'ընեն, իսկ սրտ մտած տեղը թո-
քային ուսականութիւնը կը նահանգէ:
1900էն մինչև մեր օրերը, երե-
ստեղից տարուան մէջ, ամէն տարի
խլատ զգալի կիրազով նուազած է թո-
քային ուսականութեան մեռնողնե-
րուն թիւը:
Իտալիոյ մէջ թուանշանները բաղ-
դատելով կին վիճակագրութեանց
հետ, սրտագիրիլ էն. հոս ալ թո-
քային ուսականութեան մահացու-
թիւնը, կէս առ կէս նուազած է:

Այս երկիրներու մէջ մահացու-
թեան նուազումը ունի պատճառը,
ասիկա վերագրելի է փոթորիկ և աղ-
դեցիկ պայքարին:
Մեր մօտ ի՞նչ է կացութիւնը
Մեր մօտ հակաթոքախտային
պայքարի առաջին քայլերը ստուե-
ցան պատերազմի պահուն, սակայն
ցարդ կարեւոր բան մը չէ եղած:
Իզմիր և իսթանպուլի մէջ հակա-
թոքախտային մարմիններ կազմուե-
ցան: Անկախութեան պայքարի ա-
տենները Մամունի մէջ ալ միւլթեան
մը հիմնը գրուեցան, Էվէրէմ միւ-
նատէլէ ձէմիլէթի անուանով հիմ-
նուած այս մարմինը, նախ էյուպի
մէջ դարմանատուն մը յետոյ էրէն-
քէօլի մէջ սանաթորիւմ մը բացու:
Պայքարը տակաւ մեթոտիկ և
հիմնական ձև առաւ:
Անգարա, Գուրսա, իսթանպուլ և
ուրի մէկ քանի քաղաքներու մէջ
սիւրանդերի բացուեցան, Հէյպէլի
Ատա 250 անկողիններ Սանաթորիւմ
մը հիմնուեցաւ: Հայտար փաշայի հի-
ւանդանոցին մէջ 75 անկողիններ
սրահ մը, իսկ Ճերահ փաշայի մէջ
ալ 50 անկողիններ երկու սրահներ
բացուեցան: Իսթանպուլի մէջ կրթ-
Գործավարութիւնը բնվանթորիւմ մը
հաստատած է, իսկ ձեռնարկած է
սանաթորիւմի մը շինութեան: Ասկէ
երեք մասնաւոր սանաթորիւմներ ալ

կան, որոնց մահակայները հարկաւ
կը բարձրանան:
Ֆրանսա 1933ին ունէր 777 փո-
բաններ և 61,880 անկողին: Այն ա-
տենէն ի վեր շարունակ կ'անի այր
թիւը:
Իտալիա 1925էն մինչև 1934
տարիներ թոքախտի պայքարին հա-
մար 220 միլիոն թրքական լիբրո
ծախք ըրած է:
Սակայն բոլոր տանց դէմ, մենք
ի՞նչ կ'ընենք, հակաթոքախտային
պայքարին համար մեր տարեկան
պահածէին 5000 լիբրոն չանցնելը եթէ
նկատի աւենեք, կրնանք ըսել թէ
մենք դեռ ոչինչ ըրած ենք այս մա-
սին:
Գանի՞ անձ կը մեռնին մեր մօտ:
Տարին շուրջ 30 հազար անձեր կը
մեռնին. հաշուեցէք տանց պետե-
կան գանձին տուած Ֆուսը, սերքն-
գաղործուի տեսակէտէն մեր ունե-
ցած կորուստը: Ուսական այստը ա-
հագին թուով մարդ կը հնձէ մեր
երկրին մէջ և ամէնէն աւելի մա-
տաղ սերունդին մէջ կը կատարէ
շարդը:
Սակայն ինչ՞ա տրեւտ երկիր-
քին տակ այսքան շատ զոհեր կու-
տանք: Մարդանքը, սրտը քանի
ընդհանրապէս մեր մօտ, մատաղ սե-
րունդը այնքան պիտի զինուի որ
պատուհասին դէմ:

ՆԻՕՓԱԼՄԻՆԱ
ԷՕՔԱԼՄԻՆԱ
Ամէնէն ազդեցիկ
գեղն է
Ընսանեկան յարկերու մէջ գործածուելու համար, 10
հասնոց ռուբլեր հրապարակ ելած են աման գնով:

SILKO
SARK-ISPENCIYARI LABORATUARI
ՌՕՄԱԹԻՉՄԸ
ԼՈՒՄՊԱԿՕ
ՄԻՆԱԹԻՔ
Չիդեհն եւ ցրտառ.
թեհն յառաջ եկող բոլոր
ցաւեր կը հանգարե-
ցունէ:

ՄԱՍՆԱԿ
ՍԵՄԻՆ
ՎՐԱՅ
ՍԵՐՈՒՆԴԻՆ
ԿԵԱՆՔԵՐ
ՓՐԿԵԼ
ՀԻԻՇԱԽՏԻ
ԴԷՄ
ԲՈՒՐՆ
ՊԱՅՔԱՐԻ
ՄԸ
ՍԵՄԻՆ
ՎՐԱՅ...

ԽՈՆԱԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՂԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՈՒՓԻ ԴԵՄ

ՊԱՅ-
ՊԱՆՈՒԵ-
ԼՈՒ-ՀԱՍԱՐ

Ա.Լ.ԿՕ

ԳՈՐԾԱ-
ԾԵՑԷՔ
ՄԻՍԻԱՅՆ

ԲԱՆ

ALGOPAN

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ

Կեղանասեղի Պէյոլլու, Կալաթասարայ, Թոֆարեան [պանդոկի] դէմ,
«ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԷՃՋԱՆԷՍԻ» գեղարանը, ԱՆՄԷՏ ՃԷՎԱՏ:

ԶԳՈՒԾԱՑԷՔ ՀԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ

Հարուստ, կար, տիֆ-
թէքի և այլ տեսակ
վարակիչ հիանալի
ժուրներ մարդու կը
խոսանցուն ընթի-
քներն և կակորդի
ճամբով

ԱՔՐԻՏՕԼ

Ընթացներու թափան-
ցումը ճամբաները կը
նաքը, կը հականելի
և սրգելը կ'ըլայ միջ-
ուպներու արշաւին: Կը
լարմանէ կակորդի և
կակորդի նշիկներու
բոլոր քանակները:
Ամէն գեղարան կայ
Տուփը 35 դր. է (Բ)

ՀԱԶԻ ԴԵՂԵՐՈՒՆ

Մ Է Ջ

ԱՄԵՆԵՆ ԶՕՐԱԽՈՐՆ Է
ԵՒ ԱԶ ԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վ Ճ Ռ Ա Կ Ա Ն

ՔՕՔԼՈՒ հագի գեղէն
կրեան օգտուի նաեւ
մանուկները

K O K L U

ÖKÜRÜCE
BOĞMACAYA
K A R S I

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ԻՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՅ

Անգլ. և ուրիշ ամէն տեսակ տպուէն և ստաճնակարգ կերպաներ
Ղալաթիա, Հաւանքը փողոց. բիւ 36

Մեր վաճառատունէն առուտուր ը՞ողները բացարձակապէս կրնան
վատար ըլլալ թէ երբք չպիտէ խաբուին, որովհետեւ մեր անդիւր և
լանդիլի սկզբունքն է:

ՊԱՏՈՒԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ ՔԻՉՈՎՇՔՈՂԱՆԱԼ

Ո Ւ Շ Ն Դ Ր Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

«Պազանձի», ժառանգական, կալուածական, էվգաֆի տուրքի գոր-
ծեր, «Քէրազի», «Վէֆան» ֆերազի, «Վինթիքաշի», ժառանգական
գործեր, ամէն տեսակ անելիքներու և մուրհակներու հետապը-
դում, Անգարայի և Իսթանպուլի պետական պաշտօնատանց մէջ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ ԶՐԻ

ԴԻՄԵԼ ՄԱՆՈՒԿ ՎՌԱՄՇԱՊՈՒՀ

Ամէն օր՝ մարտի 2-14 և 16-17 Իսթանպուլ Պահիշ գաբու.

ՆԻԿԻՆ ԴՄԱՎՂՆ ՃԻԼԷՐ

Պէրիֆերիք սօզազ, Շիրին խան Յրդ յարի թիւ 10
Հիշդ Պիրինճի Վաքֆ խանին ղիմայը:

ՍՄԱ Կ Ա Ր Ա Ն

19 Դեկտեմ. 1936 ՇԲ.

Պանք: Օթթոման	242.—	Ներքին փոխառութիւն	99.25
Թրքական սակի	1017.—	Սըրվազ	99.75
Սթերլին	618.—	Անատոլու պարտախոշոր Ա.Բ.	41.—
Լիրէթ	130.—	Պոն Անատոլու	44.—
Յրանք ֆրանսական	116.—	Անատոլու բաժ.	24.—
Զուլիցերլական ֆրանք	575.—	Պանք Օթթոման ԲՅՆԹ.	Յր. 457
Պելճիական ֆրանք	85.—	Թրամվէյ բաժ.	19.—
Տրալմի	23.—	Բէժի	1.80.—
Լէյ	14.—	Շիրքէթի Հայրիէ	16.—
Լէվա	23.—	Իշ Պանքառը	10.20
Տօրար	125.—	Պոստոնի	9.75
Թայլամարք	26.—	Կեզը. Իրամատուն	90.—
ՊԱՐՏԱՌՈՒՂԹԵՐ		Բարափ	10.40
ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ		Տէրքօս	11.25
Բրէտի ծօնաթէ	1903 103.—	Սիման Արբան	13.30
		Իւնի Թիւրք Ա.	22.60.—
		» » Բ.	21.25

ALAMETI FARİKA Koyun ve Sığır etinden

NAMLI TÜRKSUCUĞU

KAYSERLİ ARIKOĞLU

İMALATHANE: MALTEPE
TELEFON: 24340

Ե Ր Ի Տ Ա Ս Ա Ր Դ Ն Ե Ր

Երբ կ'ուզէք վայելուչ և միեւնոյն աստեղ շիֆ հագուստ
մը ունենայ, անվարան դիմեցէք առաջնակարգ դերձակ
ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
Սուլամ Համամ, Ճամբապաւը խան, Բ. յարկ թիւ 8

Շ Ա Հ Ն Ա Չ Ա Ր

Պահիշ Դարու, Պօրայի դէմ, Միւնէ խան, Ա. յարկ
Իր բազմաթիւ յարգոյ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ թէ իր
վաճառատան մէջ մասնաւոր խնամքով կը պատրաստուին ֆրաքի,
ամօքի, ժաքէթ Ա. թայլի և այլ գանազան հագուստներ, ամենա-
վերջին նորաձեւութեանց համաձայն, խիստ զերամատչելի գինե-
րով, անգլ. և ֆրանս. տպուէն կերպաներով, լաւ ծախքերով և
մաքուր գործաւորութեամբ, ճաշակաւոր և անթերի ձեւով:
Անգամ մը այցելել կը բաւէ

ՀՈԳԵՎԱՆԳՍԵԱՆ

Ս. ՊԱՏԱՐԱԿ ՆԱՌԸ ԳԱՐՈՒ
Յառաջիկայ 20 գեկա, կիրակի,
Տեար Արմենակ Աթթարեանի ծնողայ
հոգւոյն համար, նորապսակ Տ. Ա.
Նանիա քահանայ Պալեան, Ս. Պա-
տարազի մատուցմամբ հոգեհանգստ-
եան պաշտօն պիտի կատարէ:
Նոյն առթիւ Սամաթիոյ երկը
թաղից քարոզիչ Գեբապատիւ Տ.
Խոսրով վարդապետ Միաքեան պի-
տի քարոզէ, և Հոգեհանգստեան
պաշտօնին պիտի նախագահէ:

Bastıldığı yer
Selâmet Matbaası
Neşriyat Müdürlü
PUZANT ŞAMLIYAN